

Το πρόβλημα του κέντρου της πόλης.

Το πρόβλημα της ενδημικής φτώχειας και ανεργίας γύρω από τα ιστορικά κέντρα των πόλεων, σε θύλακες έντονης κτριακής και πολεοδομικής υποβάθμισης όπου η τοπική αγορά έχει καταρρεύσει, τα ενοίκια και οι αξίες γης μειώνονται ενώ, αντίθετα, αυξάνονται οι δείκτες κοινωνικής αποδιάρθρωσης, είναι μία από τις συνέπειες που είχαν, στον δυτικό κόσμο, οι τάσεις μετασχηματισμού της παγκόσμιας οικονομίας που περιγράφουμε ως «μεταβιομηχανική» ή «μεταφορντιστική» συνθήκη.

Είναι γνωστό ότι οι μετασχηματισμοί αυτοί προκάλεσαν δομικές αλλαγές στην οικονομία και την κοινωνική γεωγραφία των πόλεων όπως, από τη μια πλευρά, η ολιγοπωλιακή ανασυγκρότηση του εμπορίου και της μεταποίησης που σήμανε και τη μετακίνησή τους προς τον περιαστικό χώρο και, από την άλλη πλευρά, η ανάπτυξη της αγοράς κατοικίας στα προάστια που σηματοδότησε την αντίστοιχη μετακίνηση της μεσαίας τάξης, αλλαγές που επηρέασαν την κοινωνικο-οικονομική διάρθρωση των κεντρικών περιοχών. Είναι εξίσου γνωστό όμως ότι το πρόβλημα που εμφανίστηκε είναι σε κάθε περίπτωση συνάρτηση του τρόπου διαχείρισης αυτών των αλλαγών, δεδομένου ότι η «μεταφορντιστική συνθήκη» περιγράφει, μαζί με τους οικονομικούς μετασχηματισμούς, την κατάρρευση του κοινωνικού κράτους και της κοινωνικής κατοικίας στον δυτικό κόσμο, τις ιδιωτικοποιήσεις, την κατάρρευση των αντι-μονοπωλιακών ρυθμίσεων, την απορρύθμιση της εργασίας, της αγοράς γης, της περιβαλλοντικής προστασίας, της προστασίας των δικαιωμάτων. Το inner city problem είναι, με άλλα λόγια, πρόβλημα πολιτικών προτεραιοτήτων και χειρισμών, όπως μαρτυρά και η σημαντική θέση που έχουν στη σύγχρονη πολεοδομική ατζέντα, σε παγκόσμιο επίπεδο, οι παρεμβάσεις στο ιστορικό κέντρο των πόλεων.

Η ανακοίνωσή μου εξετάζει τους τρόπους εκδήλωσης ανάλογων φαινομένων στις παρυφές του ιστορικού/εμπορικού κέντρου της Αθήνας τα τελευταία χρόνια, σε σχέση με τις πολιτικές που εφαρμόστηκαν σε διαφορετικές περιόδους, προσπαθώντας να συμβάλει στην κατανόηση των διαστάσεων και των αιτιών του προβλήματος αλλά και στη συζήτηση για το πλαίσιο πολιτικής που θα έκανε δυνατή την αντιμετώπισή του.

ΜΑΡΙΑ ΜΑΡΚΟΥ Επίκουρη Καθηγήτρια Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΕΜΠ.